

<https://doi.org/10.26565/2524-2547-2026-74-06>
УДК 330.3:338.2:658.5

Наталія Миколаївна Олійник*

кандидат технічних наук, доцент

oliynyk.nataliya@kntu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-1019-5708>

Дмитро Миколайович Ільяшенко*

аспірант

dnilyashenko@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0001-6077-867X>

* Херсонський національний технічний університет,
вул. Інститутська, 11, Хмельницький, 29016, Україна

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНОЇ ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ НА ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

У статті досліджено вплив глобальної інституціоналізації соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів на трансформацію підходів до формування стратегій забезпечення економічної безпеки підприємств. Метою статті є теоретичне обґрунтування та розробка прикладного інструментарію інтеграції соціального інвестування у стратегічне планування економічної безпеки підприємств в умовах глобальної інституціоналізації та посилення турбулентності зовнішнього середовища. Ідентифіковано ключові тренди глобальної трансформації ринку соціальних інвестицій, серед яких домінуючим є перехід від добровільної корпоративної соціальної відповідальності до жорсткої інституційної регламентації через механізми ESG-звітності (GRI, SASB, CSRD). Доведено, що інструменти соціального інвестування мають комплексний і мультиплікативний вплив на всі функціональні складові економічної безпеки підприємства. У ході дослідження підтверджено наявність прямого взаємозв'язку між рівнем соціальної відповідальності підприємства та його резильєнтністю до зовнішніх економічних загроз. Встановлено, що підприємства з високим рівнем інтеграції соціального інвестування характеризуються антикрихістю та здатністю використовувати кризові явища як джерело стратегічних можливостей. Запропоновано авторську модель інтеграції соціального інвестування у стратегію забезпечення економічної безпеки підприємства. Модель передбачає взаємодію зовнішнього інституційного середовища і внутрішніх управлінських процесів через аналітичний, стратегічний, інструментальний та контрольний блоки, що забезпечує циклічність, адаптивність і безперервність удосконалення стратегічних рішень. Доведено, що її застосування дозволяє трансформувати соціальні проєкти у стратегічний інструмент управління ризиками та підвищення економічної безпеки підприємства. Обґрунтовано, що сучасна парадигма економічної безпеки підприємств зазнає суттєвої трансформації: від домінування реактивно-захисних підходів до формування проактивних стратегій, орієнтованих на сталий розвиток і управління нефінансовими ризиками.

Ключові слова: стратегія, економічна безпека, соціальне інвестування, соціальні проєкти, інституціоналізація, резильєнтність.

JEL Classification: A13; M14; O16; L10.

Як цитувати: Олійник, Н. М., & Ільяшенко, Д. М. (2026). Вплив глобальної інституціоналізації соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів на формування стратегій забезпечення економічної безпеки підприємств. *Соціальна економіка*, 74, 59–77.
<https://doi.org/10.26565/2524-2547-2026-74-06>

Вступ. У сучасних умовах глобальної турбулентності, зумовленої поєднанням геополітичних конфліктів, енергетичних криз та стрімкого технологічного переходу, традиційні парадигми забезпечення економічної безпеки підприємств зазнають фундаментальних трансформацій. Раніше економічна безпека підприємств розглядалася переважно крізь призму захисту від зовнішніх загроз, збереження ліквідності та мінімізації фінансових втрат. Проте сьогодні життєздатність суб'єктів господарювання дедалі більше залежить від їхньої спроможності інтегруватися у глобальну екосистему сталого розвитку. Глобальна інституціоналізація соціального інвестування (Social Investing), що проявляється через впровадження принципів ESG (Environmental – екологія, Social – соціальна сфера, Governance – корпоративне управління), стає не просто елементом корпоративної етики, а жорсткою вимогою міжнародних фінансових ринків, регуляторів та інвесторів. Міжнародні та національні практики створення і впровадження соціальних проєктів свідчать, що соціальне інвестування перестало бути лише елементом PR (Public Relations – зв'язки з громадськістю), а перетворилося на стратегічний інструмент мінімізації нефінансових ризиків.

Проблема полягає у виникненні суперечності між традиційними методами формування стратегій забезпечення економічної безпеки підприємств та новими інституційними вимогами щодо соціальної відповідальності бізнесу. Інституціоналізація соціального інвестування на глобальному рівні, зокрема через стандарти найпоширенішої у світі системи звітності про сталий розвиток GRI (Global Reporting Initiative – Глобальна ініціатива зі звітності)¹, SASB (Sustainability Accounting Standards Board – Рада зі стандартів обліку сталого розвитку)², а також Директиви ЄС CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive – Директива про корпоративну звітність у сфері сталого розвитку)³

1 The global standards for sustainability impacts. GRI. URL: <https://www.globalreporting.org/standards/> (дата звернення: 04.04.2026).

2 SASB Standards surface information about sustainability-related risks and opportunities that is likely to be decision-useful for investors. IFRS. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/sasb-standards/> (дата звернення: 05.04.2026).

3 The Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Microsoft.com: Sustainability. URL: <https://www.microsoft.com/en-us/sustainability/learning-center/corporate-sustainability-reporting-directive> (дата звернення: 05.04.2026).

та SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation – Регламент про розкриття інформації щодо сталого фінансування)⁴, створює нове регуляторне поле, де нефінансові показники діяльності підприємства безпосередньо впливають на його кредитний рейтинг, капіталізацію та рівень довіри з боку стейкхолдерів. Соціальні проєкти, які раніше сприймалися як «витратна частина» або благодійність, сьогодні трансформуються у стратегічний актив, здатний купірувати кадрові, репутаційні та правові ризики. Зв'язок цієї проблеми з науковими завданнями полягає у необхідності пересмислення теоретико-методологічного базису економічної безпеки, а з практичними – у розробці інструментарію, який дозволить підприємствам конвертувати соціальні інвестиції у підвищення рівня власної захищеності від ринкових флуктуацій.

Питання забезпечення та підвищення рівня економічної безпеки підприємництва особливо гостро стоїть в умовах воєнного стану, коли велика кількість вітчизняних суб'єктів господарювання функціонує у зміненому режимі праці через ворожі обстріли, руйнування інфраструктури, проблеми з енергозабезпеченням, відтоку робочих кадрів закордон, порушення логістики, браку сировини, що призводить до зниження прибутковості бізнесу і навіть до отримання збитків (Олійник, Смоляк & Ільяшенко, 2025). Для українських підприємств, які прагнуть європейської інтеграції та залучення іноземного капіталу, розуміння механізмів впливу соціальних проєктів на стратегічну стійкість підприємств та забезпечення їх економічної безпеки є критично необхідним для виживання та розвитку в довгостроковій перспективі.

Метою статті є обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо формування стратегій забезпечення економічної безпеки підприємств в умовах глобальної інституціоналізації соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів.

Для досягнення поставленої мети було визначено такі завдання:

- проаналізувати сучасний стан та визначити тенденції глобальної інституціоналізації соціального інвестування;
- визначити характер впливу інструментів соціального інвестування на функціональні складові економічної безпеки підприємства;

4 Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Piraeus: Sustainability. URL: <https://www.piraeusgroup.gr/en/esg/sfdr> (дата звернення: 05.04.2026).

- дослідити взаємозв'язок між рівнем соціальної відповідальності підприємства та його резильєнтністю до зовнішніх економічних загроз;

- запропонувати авторську модель інтеграції соціального інвестування у стратегію забезпечення економічної безпеки підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних та прикладних аспектів впливу соціального інвестування та соціальних проєктів на зміцнення економічної безпеки суб'єктів господарювання.

Об'єктом дослідження є процеси формування стратегій забезпечення економічної безпеки сучасних підприємств у мінливому бізнес-середовищі в умовах глобальної інституціоналізації соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів.

Огляд літератури. Питання економічної безпеки підприємств та соціальної відповідальності бізнесу перебувають у фокусі уваги багатьох вітчизняних та зарубіжних учених. Проблема формування стратегій забезпечення економічної безпеки підприємств в умовах глобальної інституціоналізації ESG-стандартів та соціального інвестування перебуває на стику кількох наукових дискурсів: теорії економічної безпеки підприємств, концепції сталого розвитку та інституційної економіки. Критичний огляд літератури дозволяє виокремити кілька ключових підходів до розв'язання цієї проблеми:

- трансформація парадигми економічної безпеки в умовах турбулентності;
- соціальне інвестування та впровадження соціальних проєктів як стратегічний інструмент забезпечення сталого розвитку;
- глобальна інституціоналізація ESG-стандартів та соціального інвестування.

Питаннями економічної безпеки підприємств активно займаються такі вітчизняні та закордонні науковці, як С. Недобой (2024), Т. Федоренко, С. Долинський та А. Загородня (2022), Н. Шандова та інші (2023; 2025), Ю. Самойленко, І. Бриченко, І. Левченко, П. Лошонці, О. Біліченко та О. Боднар (2022), С. Хамініч та Б. Дас (2025), Н. Пархоменко (2025), О. Прокопенко та В. Школа (2012), А. Кононенко, Н. Сисоліна та І. Сисоліна (2025), О. Смоляк (2025) та інші.

Так, сутність і змістовну характеристику поняття економічної безпеки підприємства розглянув С. Недобой. Автор узагальнив сучасні підходи до трактування економічної безпеки підприємства та виділив її спільні риси (Недобой, 2024).

Т. Федоренко, С. Долинський та А. Загородня розглянули еволюційний розвиток понять «безпека», «економічна безпека» та «економічна безпека підприємства»; проаналізували види внутрішніх і зовнішніх загроз; визначили основні цілі та складові економічної безпеки підприємств (Fedorenko, Dolynskyi & Zahorodnia, 2022).

Монографічні дослідження вітчизняних науковців під керівництвом Н. Шандової присвячені безпековим аспектам у розвитку суб'єктів господарювання та аналізу механізмів забезпечення економічної безпеки в умовах глобальної нестабільності (Шандова & інші, 2023; Шандова & інші, 2025).

Науковий колектив, до складу якого увійшли вчені з України (Ю. Самойленко, І. Левченко, О. Біліченко та О. Боднар), Болгарії (І. Бриченко) та Словаччини (П. Лошонці), дослідили трансформацію економічної безпеки підприємства під впливом цифровізації та нових ризиків, підкреслюючи роль цифрових технологій у зміцненні стійкості підприємства. Автори запропонували ввести поняття «цифрова безпека підприємства» на заміну поняття «інформаційна складова економічної безпеки» з метою приведення термінології у відповідність до нових економічних реалій. У рамках дослідження науковці запропонували процедуру оцінювання рівня цифрової безпеки підприємства у контексті розвитку цифрової економіки з використанням методу коефіцієнтів (Samoilenko, Britchenko, Levchenko, Lošonczi, Bilichenko & Bodnar, 2022).

Вчені С. Хамініч (Україна) та Б. Дас (Індія) обґрунтували стратегічні підходи до формування економічної безпеки підприємства в умовах інноваційно-технологічних викликів та зростаючої турбулентності зовнішнього середовища (Хамініч & Дас, 2025).

Н. Пархоменко дослідила теоретичні та прикладні питання формування стратегії економічної безпеки підприємницької діяльності в умовах становлення нової індустріальної парадигми «Індустрія 5.0», де людиноцентричність і сталість стають важливими, але практичні механізми інтеграції соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів у систему забезпечення економічної безпеки підприємства залишаються недостатньо розкритими (Пархоменко, 2025).

Стаття О. Прокопенко та В. Школи присвячена розкриттю економічної сутності еколого-економічної безпеки підприємства та визначенню основних методологіч-

них підходів до її дослідження (Прокопенко & Школа, 2012).

А. Кононенко, Н. Сисоліна та І. Сисоліна займалися дослідженнями застосування фінансового аналізу як інструменту оперативного реагування на загрози та забезпечення економічної безпеки малих аграрних підприємств в Україні (Кононенко, Сисоліна & Сисоліна, 2025).

О. Смоляк акцентує увагу на тому, що в умовах глобальної турбулентності традиційні методи забезпечення економічної безпеки підприємства для малого підприємництва виявляються недостатніми. Автор доводить, що економічна безпека сьогодні корелює не лише з фінансовими показниками, а й із гнучкістю стратегій розвитку (Олійник, Смоляк & Ільяшенко, 2025).

Вагомий внесок у дослідження соціального інвестування загалом та імпаکت-інвестування зокрема як стратегічного інструменту забезпечення сталого розвитку внесли такі вітчизняні та закордонні науковці, як Є. Вовк, Г. Туролєв та К. Левченко (2024), Б. Ясар (2021), А. Гонсалес Г. Вега, Б. Т. Олмо та М. де ла Куеста-Гонсалес (2025), Н. Шандова, Н. Мешкова-Кравченко та В. Стемковський (2025), Н. Орлова, Д. Тарасенко, Н. Олійник, С. Кузьменко та О. Медведчук (2021), У. Р. Будумуру та М. Паручуру (2025), Д. Деб, П. Жілє та А. Де (2025), Р. Гул, С. Цао, Р. А. Мохаммад, А. Рауф та С. Улла хан (2025), М. Скляренко (2025) та інші.

Зокрема, вітчизняні науковці Є. Вовк, Г. Туролєв та К. Левченко розглядають соціальне інвестування як «нову філософію» для України, підкреслюючи його потенціал, але зазначають низький рівень інституційної підтримки (Вовк, Туролєв & Левченко, 2024).

Турецький вчений Б. Ясар дослідив історію імпакт-інвестування, виконав огляд сучасного стану та визначив перспективи його розвитку. Автор представив відмінності імпакт-інвестування від соціально відповідального інвестування (Yasar, 2021).

Іспанські науковці А. Гонсалес Г. Вега, Б. Т. Олмо та М. де ла Куеста-Гонсалес в ході дослідження імпакт-інвестування застосували багатосторонній підхід, який включав бібліометричний аналіз, організацію фокус-групи за участю експертів із різних секторів (а саме: фінансових установ, постачальників послуг, наукових кіл та некомерційних організацій), систематичний аналіз аспектів імпакт-інвестування, а також проведення структурованого опитування серед фахівців ринку. В проведених дослідженнях автори зробили акцент на

інституційних інвесторах та ключових аспектах (González G. Vega, Olmo, & Cuesta-González, 2025).

Стаття українських науковців Н. Шандової, Н. Мешкової-Кравченко та В. Стемковського присвячена дослідженню теоретико-методологічних та прикладних аспектів інтеграції соціального інвестування у забезпечення економічної безпеки України в умовах ринкової нестабільності. Дослідники запропонували власну «адаптаційно-безпекову модель», що включає інституційний, корпоративний, громадський і міжнародний блоки, окреслює функціональні ролі учасників соціального інвестування та узгоджує їх із ключовими показниками ефективності, зокрема адаптивністю, ресурсною результативністю, інноваційністю, соціальною результативністю, а також комплексним безпековим ефектом (Шандова, Мешкова-Кравченко, & Стемковський, 2025).

Н. Орлова, Д. Тарасенко, Н. Олійник, С. Кузьменко та О. Медведчук займалися дослідженнями розвитку соціального інвестування в діяльності корпорацій України. На основі проведеного аналізу українських корпорацій (ПАТ «Миронівський хлібозавод», ДТЕК, НАЕК «Енергоатом», ПАТ «Арселор Міттал Кривий Ріг», НАК «Укренерго», ТОВ «Лайффелл», НАК «Нафтогаз України», ТОВ «Нова Пошта», Корпорація «СКМ», ПАТ «Карлсберг Україна») вчені визначили ключові бар'єри для соціального інвестування та основні напрями соціальної відповідальності у формуванні стратегії компаній (Orlova, Tarasenko, Oliynyk, Kuzmenko, & Medvedchuk, 2021).

Науковці з Індії У. Р. Будумуру та М. Паручуру дослідили еволюцію екосистем у сфері соціального підприємництва, встановили взаємозв'язок між соціальним підприємництвом та підприємницькими екосистемами, визначили роль підприємницьких екосистем у сприянні розвитку соціальних підприємств, проаналізували динаміку розвитку, основні тенденції й перспективи щодо впровадження інновацій та забезпечення сталого розвитку (Budumuru & Paruchuru, 2025).

Міжнародний науковий колектив, до складу якого увійшли вчені Франції (Д. Деб і П. Жілє) та Індії (А. Де), дослідили вплив корпоративної соціальної відповідальності на фінансові результати діяльності підприємств в Індії. Дослідники встановили, що всі три складові корпоративної соціальної відповідальності позитивно впливають на рентабельність активів підприємств (Deb, Gillet, & De, 2025).

Вчені із Китайської Народної Республіки (Р. Гул, С. Цао, А. Рауф та С. Улла хан) разом із науковцем із Саудівської Аравії (Р. А. Мохаммад) запропонували інтегровану концептуальну модель, яка аналізує складні взаємозв'язки між сталим розвитком у підприємстві та ефективністю організації в китайських виробничих компаніях, використовуючи теорію екологічної модернізації (Gul, Cao, Mohammad, Rauf, & Ullah khan, 2025).

М. Складенко дослідив концепцію соціальної і солідарної економіки та запропонував нові форми їх взаємодії як напрям підвищення економічного добробуту країни. Однак їй зв'язок із економічною безпекою підприємств потребує подальшого обґрунтування (Складенко, 2025).

Суттєвий пласт наукових досліджень присвячений ESG і глобальній інституціоналізації ESG-стандартів та соціального інвестування. Зазначеній проблематиці присвячені праці провідних світових вчених і практиків, серед яких А. Цанг, Т. Фрост та Х. Цао (2023), Д. Гао, С. Чжоу та Ц. Ван (2024), Б. Гюрел, Н. Балчі та М. Р. Окур (2026), Х. Сюй, Б. Шень та Т. Сіцінь (2026), С. Бо, М. Крістофі, Е. Баттісті та А. Папа (2026), Дж. Лі, Г. Ліан та А. Сю (2023), Е. Р. Ахмед, Т. Т. Ю. Аль-Абдулла та М. Акюрек (2023), Д. Ахрарі й А. Зюсмайр (2025), М. Ду, Ю. Чен та С. Лю (2026) та інші.

Зокрема, китайські науковці А. Цанг, Т. Фрост та Х. Цао у своєму фундаментальному огляді літератури щодо розкриття ESG-інформації доводять, що прозорість у соціальних питаннях безпосередньо впливає на капіталізацію та зниження інформаційної асиметрії, що є базисом фінансової безпеки (Tsang, Frost & Cao, 2023).

Д. Гао, С. Чжоу та Ц. Ван займалися дослідженнями потенціалу сталого розвитку, а саме проаналізували вплив реформи «зеленого» фінансування на корпоративні показники ESG, підтверджуючи, що державна підтримка соціальних ініціатив стає інституційним запобіжником економічних шоків (Gao, Zhou, & Wan, 2024).

Турецькі вчені Б. Гюрел, Н. Балчі та М. Р. Окур дослідили механізми корпоративного управління та вплив ESG-показників на стійкість підприємств, що є фундаментом сучасної економічної безпеки. Автори підкреслюють важливість поєднання стимулів і контролю в управлінні ESG, що прямо впливає на стійкість підприємств (Gürel, Balci, & Okur, 2026).

Міжнародний науковий колектив, до складу якого увійшли Х. Сюй (Велика Британія), Б. Шень (Китай) та Т. Сіцінь (Гон-

конг), запропонували модель усунення екологічних, соціальних та управлінських (ESG) ризиків у замкнених ланцюгах постачання за участю некомерційних організацій. Це критично важливий висновок для безпеки, оскільки він демонструє перехід від індивідуальної безпеки підприємства до безпеки цілого ланцюга створення вартості (Xu, Shen, & Siqin, 2026).

С. Бо (Італія), М. Крістофі (Литва), Е. Баттісті (Італія та Оман), а також А. Папа (Італія та Кіпр) дослідили, як поведінка у сфері ESG впливає на залучення зовнішніх ресурсів, вибір джерел фінансування та стратегічні результати підприємств на початковій стадії розвитку. Автори встановили, що ESG підвищує ймовірність залучення венчурного капіталу та сприяє акціонерному фінансуванню, а за умов обмежених ресурсів ESG стимулює зростання. Проте вплив на диверсифікацію та стабільність різниться (Bo, Christofi, Battisti, & Papa, 2026).

В статті науковців із Китайської Народної Республіки Дж. Лі, Г. Ліан та А. Сю досліджується механізм впливу ESG на поширення «зелених» інновацій серед компаній-аналогів та їх операційну ефективність, що дозволяє підприємствам формувати превентивні стратегії безпеки на засадах технологічного лідерства зокрема та сприяє забезпеченню колективної безпеки галузі загалом (Li, Lian, & Xu, 2023).

Вчені із Туреччини (Е. Р. Ахмед та М. Акюрек) у співавторстві із науковцем із Іраку (Т. Т. Ю. Аль-Абдулла) на прикладі країн, що розвиваються, дослідили взаємозв'язки між ESG-ефектами і сталим розвитком підприємств, зокрема в контексті оцінювання екологічної, соціальної й управлінської ефективності. Автори акцентують, що менеджмент компаній повинен враховувати екологічні, соціальні й управлінські аспекти при формулюванні цілей, завдань, плануванні та розробці стратегій розвитку. Дослідники зазначають, що врахування основних принципів ESG-концепції у процесі прийняття рішень створює передумови для досягнення визначених цілей сталого розвитку, а розкриття ESG-даних у країнах, що розвиваються, є інструментом управління інноваціями та підвищення стійкості (Ahmed, Alabdullah, & Akyurek, 2023).

Німецькі науковці Д. Ахрарі та А. Зюсмайр проаналізували вплив нормативного фреймінгу та індивідуальних факторів на ставлення людей до системи оцінювання за соціальним та екологічним напрямками (Ahrari & Suessmair, 2025).

Китайські вчені М. Ду, Ю. Чен та С. Лю провели емпіричне дослідження механізму впливу ESG-рейтингів (екологічних, соціальних та управлінських) на вартість компанії на основі багатоперіодного методу «різниця в різницях». Результати дослідження науковців емпірично підтверджують позитивний вплив ESG-рейтингів на ринкову вартість підприємства, доводячи, що високий рейтинг є індикатором низького ризику для інвесторів (Du, Chen, & Liu, 2026).

Однак, незважаючи на значний науковий доробок, вплив саме глобальної інституціоналізації соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів на архітектуру стратегій забезпечення економічної безпеки промислових і сервісних підприємств залишається недостатньо висвітленим.

Методологія дослідження. Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, що забезпечують системне та міждисциплінарне вивчення впливу глобальної інституціоналізації соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів на формування стратегій забезпечення економічної безпеки підприємств. У процесі дослідження застосовано такі наукові методи:

- діалектичний метод пізнання – для формулювання проблематики дослідження, вивчення та уточнення сутності об’єкта дослідження;
  - метод структурно-логічного аналізу – для формування послідовної логіки та впорядкованої структури дослідження;
  - метод структурно-функціонального аналізу – для визначення впливу соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів на окремі функціональні складові економічної безпеки підприємства;
  - графоаналітичний метод – для візуалізації матеріалу та представлення теоретичних і прикладних положень роботи у вигляді схем та графіків;
  - метод компаративного аналізу – для виявлення концептуальних відмінностей між традиційною та ESG-орієнтованою стратегіями забезпечення економічної безпеки підприємств;
  - логіко-абстрактний метод – для узагальнення теоретичних результатів дослідження і формування обґрунтованих висновків щодо впливу соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів на економічну безпеку підприємства.
- З огляду на складність та багаторівневий характер досліджуваної проблематики,

для досягнення мети застосовано поєднання системного, інституційного, стратегічного і ризик-орієнтованого підходів.

Базовим є системний підхід, який дозволяє розглядати економічну безпеку підприємства як цілісну багатокомпонентну систему, що включає фінансову, інтелектуально-кадрову, техніко-технологічну, політико-правову, інформаційну, екологічну, репутаційну, інтерфейсну і ринкову (маркетингову) функціональні складові. У межах цього підходу соціальне інвестування та впровадження соціальних проєктів інтерпретуються як інтегрований елемент системи управління, що впливає на стійкість й економічну безпеку підприємства через зниження нефінансових ризиків та підвищення адаптивності до зовнішніх викликів.

Інституційний підхід використано для аналізу впливу глобальних норм, стандартів і регуляторних механізмів (зокрема ESG-принципів, міжнародних стандартів нефінансової звітності та практик соціального інвестування й впровадження соціальних проєктів) на поведінку підприємств і формування стратегій забезпечення економічної безпеки. Це дозволило ідентифікувати трансформацію ролі соціального інвестування та соціальних проєктів із факультативного елемента корпоративної діяльності у ключовий інструмент забезпечення довгострокової стійкості підприємства.

Застосування стратегічного підходу дало змогу дослідити процес інтеграції соціального інвестування та соціальних проєктів у систему стратегічного планування підприємства. У межах цього підходу особлива увага приділяється узгодженню цілей економічної безпеки з цілями сталого розвитку, а також формуванню довгострокових конкурентних переваг через соціальне інвестування та реалізацію соціальних проєктів.

Ризик-орієнтований підхід використано для оцінювання впливу соціального інвестування й впровадження соціальних проєктів на зниження рівня економічних загроз. Він дозволяє інтерпретувати соціальні інвестиції і реалізацію соціальних проєктів як інструмент управління нефінансовими ризиками, зокрема репутаційними, кадровими, екологічними та регуляторними, що набувають критичного значення в умовах глобальної нестабільності.

Таким чином, запропонована методологія дозволяє комплексно дослідити взаємозв’язок між глобальною інституціоналізацією соціального інвестування та формуванням стратегій забезпечення економічної безпеки підприємств, забезпечуючи як тео-

ретичне обґрунтування, так і практичну орієнтацію отриманих результатів.

Основні результати. Соціальне інвестування набуває дедалі більшого значення у світовій економіці як механізм поєднання фінансових та соціальних цілей. Впродовж останніх десятиліть соціальне інвестування трансформувалося з нішевої благодійної ініціативи у потужний фінансовий інструмент, який керується принципом «Doing well by doing good» (досягати успіху, роблячи добро).

Глобальна інституціоналізація соціального інвестування – це процес перетворення вкладень у соціальні та екологічні проекти на загальноприйнятну, структуровану систему світового фінансового ринку. Вона передбачає створення міжнародних стандартів і правових механізмів, які спрямовують капітал на вирішення суспільних проблем, а також оцінку впливу соціального інвестування та впровадження соціальних проектів. Ключовою ознакою 2024-2025 рр. стало закріплення соціальних показників як обов'язкових елементів стратегічного управління економічною безпекою підприємств.

Аналіз сучасного стану глобальної інституціоналізації соціального інвестування свідчить про його стрімку трансформацію з добровільної практики корпоративної відповідальності у системний елемент функ-

ціонування світових фінансових ринків, що супроводжується формуванням чітких стандартів, зростанням обсягів інвестицій та посиленням регуляторного тиску.

По-перше, ключовою тенденцією функціонування та розвитку світових фінансових ринків є швидке зростання масштабів ESG-інвестування як фінансової основи соціального інвестування (рис. 1).

Як видно з рис. 1, обсяг світового ринку ESG-інвестицій у 2025 році оцінювався у 39,08 трлн доларів США. За прогнозами, обсяг світового ринку ESG-інвестицій зросте до 45,61 трлн доларів США у 2026 році (або на 16,7%) та до 180,78 трлн доларів США у 2034 році. Таким чином, прогнозується, що світовий ринок ESG-інвестицій зростатиме із середньорічним темпом приросту 18,8% у період 2026-2034 рр. (Fortune Business Insights, 2026)². Це свідчить про перехід соціального інвестування у категорію домінуючих глобальних інвестиційних практик.

По-друге, спостерігається інституціоналізація нефінансової звітності та інтеграція ESG у корпоративне управління. Згідно з даними OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development – Організація економічного співробітництва та розвитку), у 2024 році вже 91% усіх компаній, що котируються на біржі (за ринковою капіталізацією), оприлюднюють інформацію,

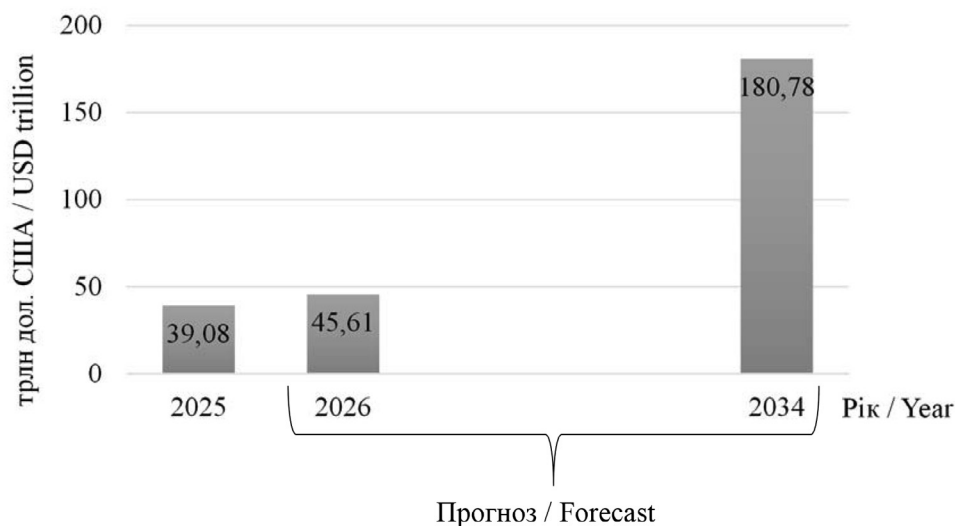

Рис. 1. Світовий ринок ESG-інвестицій

Fig. 1. Global ESG Investing Market

Джерело: побудовано авторами за даними (Fortune Business Insights, 2026)¹

Source: constructed by the authors based on data (Fortune Business Insights, 2026)¹

1 ESG Investing Market. Fortune Business Insights. (March 30, 2026). URL: https://www.fortunebusinessinsights.com/esg-investing-market-113824?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 14.04.2026).

2 ESG Investing Market. Fortune Business Insights (March 30, 2026). URL: https://www.fortunebusinessinsights.com/esg-investing-market-113824?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 14.04.2026).

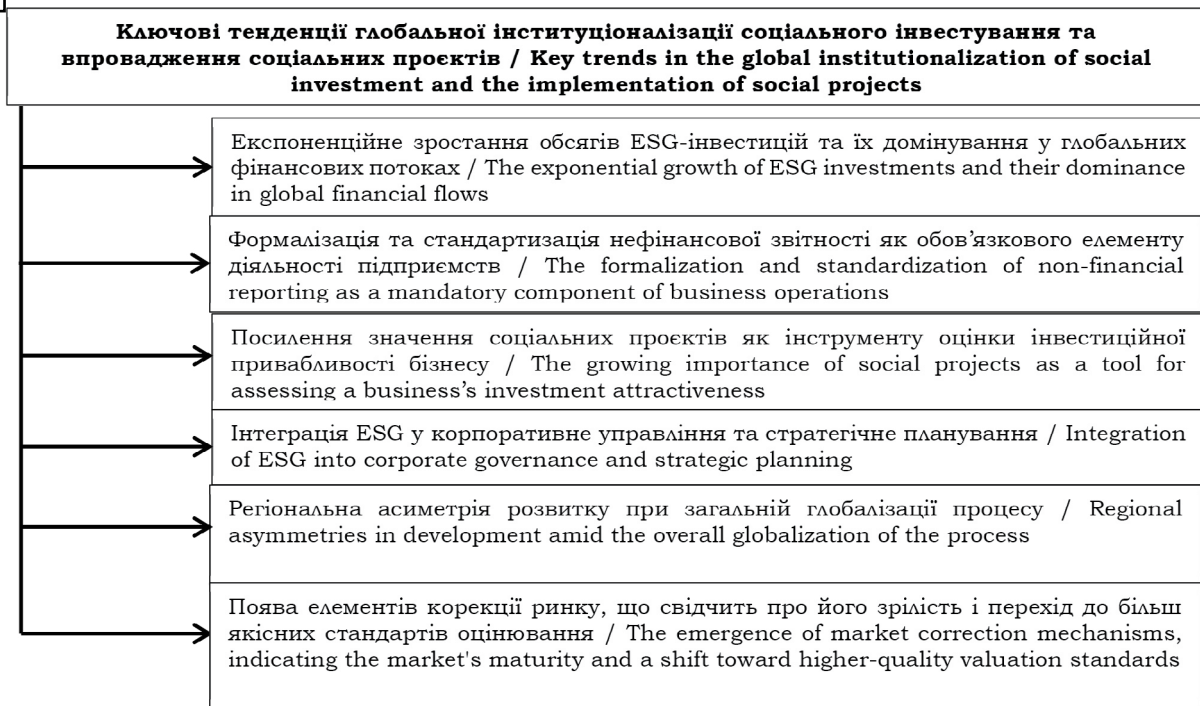

Рис. 2. Ключові тенденції глобальної інституціоналізації соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів

Fig. 2. Key trends in the global institutionalization of social investment and the implementation of social projects

Джерело: узагальнено авторами на основі власного аналізу

Source: summarized by the authors based on own analysis

пов'язану зі сталим розвитком, тоді як у 2022 році цей показник становив 86%. Крім того, у 2024 році понад 5000 компаній (81% ринкової капіталізації), які розкривали інформацію щодо сталого розвитку, пройшли перевірку цієї інформації зовнішнім постачальником послуг, а у 70% випадків питання сталого розвитку контролювалося на рівні ради директорів, тоді як в 2022 році цей показник становив 53%. Разом з тим, дві третини компаній мають комітет, відповідальний за моніторинг ризиків у сфері сталого розвитку. Частка компаній, у яких розмір змінної винагороди керівників пов'язаний із факторами сталого розвитку, також зросла – з 60% до 67% (OECD, 2025)¹. Це підтверджує перехід ESG із добровільної ініціативи у сферу формалізованих корпоративних стандартів.

По-третє, важливою тенденцією є зростання ролі соціальної складової ESG (S-компонента). Так, глобальний сегмент соціальних інвестицій у структурі ESG у 2024 році становив 3,5 млрд доларів США та, за прогнозами, до 2030 року зросте до 9,4 млрд доларів США (Grand View Horizon,

n.d.)². Це свідчить про посилення уваги інвесторів саме до соціальних проєктів (зайнятість, умови праці, розвиток громад), які стають важливим фактором оцінки компаній.

По-четверте, формується нова інституційна архітектура соціального інвестування, що базується на стандартизації й регулюванні. Поширення міжнародних стандартів звітності та зростання витрат компаній на ESG-аналітику підтверджують цю тенденцію: близько 87% компаній планують збільшити або зберегти витрати на дослідження та дані з ESG (Sustainalytics, n.d.)³. Це означає, що соціальне інвестування дедалі більше інтегрується у процес прийняття стратегічних управлінських рішень.

По-п'яте, важливою характеристикою сучасного етапу є інституційна диференціація за регіонами. В 2025 році Європа виступає лідером у впровадженні ESG з обсягом ринку ESG-інвестицій 17,18 трлн

2 Social – Esg Investing Market Statistics, 2024-2030. Grand View Horizon. URL: https://www.grandviewresearch.com/horizon/statistics/esg-investing-market/application/social/global?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 14.04.2026).

3 The 2025 State of ESG Data Survey Report. Sustainalytics. URL: https://connect.sustainalytics.com/state-of-esg-data-report?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 14.04.2026).

1 Global Corporate Sustainability Report 2025. OECD (October 29, 2025). URL: https://www.oecd.org/en/publications/global-corporate-sustainability-report-2025_bc25ce1e-en.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 14.04.2026).

доларів США (близько 44% глобального ринку), тоді як Азійсько-Тихоокеанський регіон демонструє найвищі темпи зростання. Економічний розвиток Азійсько-Тихоокеанського регіону відкриває значні можливості для ESG-інвестування (Fortune Business Insights, 2026)¹. Це вказує на нерівномірність глобальної інституціоналізації, але водночас підтверджує її незворотний характер.

Водночас сучасний стан розвитку соціального інвестування не є однозначно стабільним. Так, минулого року деякі ESG-фонди у Європі зафіксували зниження комісійних доходів більш ніж на 30% через зниження інтересу інвесторів до інвестицій із позначкою «сталий розвиток». У 2025 році зафіксовано відтік капіталу з ESG-фондів близько 84 млрд доларів США (Financial News, n.d.)². Це пов'язано з регуляторною невизначеністю і критикою «зеленого камуфляжу» (greenwashing) та свідчить про корекцію й переоцінку ESG-практик. Однак навіть на фоні таких коливань загальний обсяг активів під управлінням ESG-фондів, а також інших інстру-

ментів сталого інвестування (ESG assets under management – ESG AUM) продовжує зростати, що підтверджує довгострокову стійкість цього тренду.

Отже, узагальнення статистичних даних дозволяє виокремити на сучасному етапі ключові тенденції глобальної інституціоналізації соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів (рис. 2).

Сучасний етап характеризується переходом соціального інвестування від концептуального підходу до інституційно закріпленої практики, що безпосередньо впливає на формування стратегій забезпечення економічної безпеки підприємств через механізми управління ризиками, доступ до капіталу та підвищення довіри стейкхолдерів.

Аналіз впливу глобальних норм, стандартів і регуляторних механізмів свідчить, що вони виступають ключовим фактором трансформації поведінки підприємств та переорієнтації стратегій забезпечення економічної безпеки з реактивних (захисних) на проактивні, орієнтовані на сталий розвиток.

Передусім, впровадження ESG-принципів змінює саму логіку функціонування підприємств. Якщо раніше економічна безпека підприємства асоціювалася з мінімізацією фінансових ризиків та захистом ресурсів, то нині вона дедалі більше залежить від здатності підприємства управляти нефінансовими ризиками. ESG-підхід стимулює підприємства інтегрувати еколо-

1 ESG Investing Market. Fortune Business Insights. (March 30, 2026). URL: https://www.fortunebusinessinsights.com/esg-investing-market-113824?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 14.04.2026).

2 Ricketts D. ESG fund revenue nosedives in Europe amid investor exodus. Financial News. URL: <https://www.fnlonon.com/articles/esg-fund-revenue-nosedives-in-europe-amid-investor-exodus-e10d26be> (дата звернення: 15.04.2026).

Таблиця 1. Вплив інструментів соціального інвестування на функціональні складові економічної безпеки підприємства
Table 1. The impact of social investment tools on the functional components of a company's economic security

Складові економічної безпеки / A component of economic security	Основні інструменти соціального інвестування / Key tools for social investment	Характер впливу інструментів соціального інвестування / The nature of the impact of social investment tools	Очікуваний результат для економічної безпеки підприємства / Expected outcome for the company's economic security
Фінансова / Financial	ESG-інвестиції, імпакт-інвестування, соціальні облигації / ESG investing, impact investing, social bonds	Забезпечення доступу до ESG-кредитів, міжнародних грантів та сталих облигацій, зниження вартості капіталу / Facilitating access to ESG loans, international grants, and sustainable bonds; reducing the cost of capital	Зростання фінансової стійкості та ліквідності підприємства, підвищення ринкової капіталізації / Increased financial stability and liquidity of the company, higher market capitalization
Інтелектуально-кадрова / Intellectual and Human Resources	Програми розвитку персоналу, корпоративна освіта, інклюзія, медичне страхування / Employee development programs, corporate training, inclusion, health insurance	Розвиток персоналу підприємства та підвищення його кваліфікації, зниження плинності кадрів, захист підприємства від інтелектуального шпигунства / Employee development and professional growth, reducing staff turnover, and protecting the company from industrial espionage	Формування людського капіталу та трудового потенціалу підприємства, удосконалення використання трудового потенціалу підприємства / Building human capital and workforce capacity within the company; optimizing the utilization of the company's workforce

Техніко-технологічна / Technical and Technological	«Зелені» інвестиції, інноваційні соціальні проекти / «Green» investments, innovative social projects	Модернізація виробництва, впровадження ресурсозберігаючих технологій, зниження ризиків аварійності та виробничого травматизму / Modernization of production, implementation of resource-saving technologies, and reduction of the risk of accidents and workplace injuries	Удосконалення використання виробничого та інноваційного потенціалу, підвищення ефективності виробництва і конкурентоспроможності / Improving the utilization of production and innovation potential, increasing production efficiency and competitiveness
Політико-правова / Political and Legal	Дотримання ESG-стандартів, комплаєнс, антикорупційні програми / Compliance with ESG standards, compliance, and anti-corruption programs	Зменшення регуляторних ризиків, відповідність міжнародним стандартам (CSRD, GRI) та Директивам ЄС / Mitigation of regulatory risks, compliance with international standards (CSRD, GRI) and EU Directives	Правова захищеність та стабільність діяльності, нівелювання ризиків штрафів, санкцій та тиску регуляторів / Legal protection and operational stability, mitigation of risks related to fines, sanctions, and regulatory pressure
Інформаційна / Information	ESG-звітність, цифрові платформи взаємодії, проекти з цифрової грамотності / ESG reporting, digital engagement platforms, digital literacy initiatives	Підвищення відкритості та прозорості через нефінансову звітність, покращення якості інформаційних потоків / Increasing openness and transparency through non-financial reporting, improving the quality of information flows	Зниження інформаційних ризиків, захист від маніпуляцій, фейків та зміцнення довіри до даних підприємства / Reducing information risks, protecting against manipulation and misinformation, and building trust in company data
Екологічна / Eco-friendly	Екологічні інвестиції, «зелені» проекти, «зелені» тарифи, декарбонізація, CBAM / Environmental investments, «green» projects, «green» tariffs, decarbonization, CBAM	Зменшення екологічних ризиків та витрат, реалізація проектів з декарбонізації, очищення територій та забезпечення енергоефективності / Reducing environmental risks and costs, implementing decarbonization projects, cleaning up sites, and ensuring energy efficiency	Забезпечення екологічної стійкості, захист від екологічних штрафів та CBAM, який діє як екологічний податок на імпорт товарів з високим рівнем викидів CO ₂ / Ensuring environmental sustainability, protection against environmental fines, and the CBAM, which functions as an environmental tax on imports of goods with high CO ₂ emissions
Репутаційна / Reputational	Соціальні програми, корпоративна соціальна відповідальність / Social programs, corporate social responsibility	Формування іміджу відповідального бізнесу, зростання довіри стейкхолдерів / Building a reputation as a responsible business, increasing stakeholder trust	Підвищення брендової вартості, висока лояльність стейкхолдерів / Increased brand value, high stakeholder loyalty
Інтерфейсна / Interface	Партнерства з громадами та стейкхолдерами / Partnerships with communities and stakeholders	Налагодження конструктивного діалогу з владою, громадою та партнерами / Establishing a constructive dialogue with government officials, the community, and partners	Підвищення соціальної легітимності, мінімізація конфліктів інтересів та рейдерських загроз / Enhancing social legitimacy, minimizing conflicts of interest and the threat of hostile takeovers
Ринкова (маркетингова) / Market (marketing)	Соціально відповідальний маркетинг, ESG-брендинг / Socially Responsible Marketing, ESG Branding	Підвищення лояльності клієнтів, створення унікальної ціннісної пропозиції для еко-свідомих споживачів / Increasing customer loyalty and creating a unique value proposition for eco-conscious consumers	Зростання конкурентних переваг, розширення ринків збуту, стійкість попиту під час флуктуацій / Increased competitive advantages, expanded sales markets, and stable demand during market fluctuations

Джерело: узагальнено авторами на основі власного аналізу

Source: summarized by the authors based on own analysis

гічні, соціальні та управлінські фактори у стратегічне планування, що призводить до розширення периметра економічної безпеки за рахунок включення репутаційних, екологічних, соціальних і комплаєнс-ризиків.

Таким чином, глобальна інституціоналізація соціального інвестування, впровадження соціальних проєктів і ESG-стандартів формує нову парадигму економічної безпеки підприємств, у якій ключовим фактором стійкості стає не лише здатність протидіяти загрозам, а й уміння інтегрувати соціальні, екологічні та управлінські аспекти у довгострокову стратегію розвитку. Тому соціальне інвестування та реалізація соціальних проєктів трансформуються із засобу філантропії на стратегічний інструмент управління ризиками. Характер цього впливу на функціональні складові економічної безпеки підприємства є багатовекторним і проявляється через зміцнення внутрішньої стійкості та покращення зовнішньої адаптивності суб'єкта господарювання.

У таблиці 1 наведено детальний аналіз характеру впливу соціальних інструментів на кожну з функціональних складових економічної безпеки підприємства.

Представлена таблиця демонструє, що інструменти соціального інвестування мають комплексний і мультиплікативний вплив на всі функціональні складові економічної безпеки підприємства, трансформуючи її з суто захисної категорії у проактивну систему стратегічного управління.

Передусім, найбільш очевидним є вплив на фінансову складову економічної безпеки підприємства, де соціальне інвестування забезпечує доступ до дешевших фінансових ресурсів через ESG-орієнтовані інструменти та підвищує довіру інвесторів. Це безпосередньо впливає на фінансову стійкість і ліквідність підприємства.

Водночас значущим є вплив на інтелектуально-кадрову складову економічної безпеки підприємства, оскільки соціальні інвестиції у персонал сприяють формуванню людського капіталу та трудового потенціалу підприємства, який виступає ключовим фактором інноваційності й довгострокової конкурентоспроможності підприємства. У сучасних умовах дефіциту кадрів це стає критично важливим аспектом для забезпечення економічної безпеки підприємства.

У контексті техніко-технологічної складової економічної безпеки підприємства соціальне інвестування стимулює впровадження інновацій і «зелених» технологій, що дозволяє не лише зменшити витрати, а й відповідати глобальним стандартам сталого розвитку.

Для політико-правової складової економічної безпеки підприємства ключовим є зниження регуляторних ризиків через дотримання міжнародних стандартів та вимог ESG, що особливо актуально для підприємств, орієнтованих на міжнародні ринки.

Інформаційна складова економічної безпеки підприємства посилюється через прозорість і впровадження нефінансової звітності, що знижує асиметрію інформації та ризики недовіри з боку інвесторів і партнерів.

Вплив на екологічну складову економічної безпеки підприємства проявляється у мінімізації негативного впливу на довкілля, що, у свою чергу, знижує ризики екологічних штрафів, санкцій та втрати репутації.

Особливо важливими в сучасних умовах є репутаційна та інтерфейсна складові економічної безпеки підприємства, оскільки соціальні інвестиції формують довіру стейкхолдерів, зміцнюють взаємодію з громадами і знижують соціальні конфлікти, що прямо впливає на стабільність функціонування підприємства.

Нарешті, ринкова (або маркетингова) складова економічної безпеки підприємства отримує імпульс через формування позитивного бренду та підвищення лояльності споживачів, що забезпечує додаткові конкурентні переваги.

Таким чином, соціальне інвестування виступає інтеграційним фактором, який поєднує всі функціональні складові економічної безпеки підприємства в єдину систему, забезпечуючи не лише захист від потенційних ризиків, але й створення нових можливостей для сталого розвитку.

Водночас ризик необхідно розглядати як невід'ємний елемент процесу існування підприємства на ринку. Ризик виникає тоді, коли рішення вибирається з декількох можливих варіантів і немає впевненості, що воно найефективніше (Макаренко & Олійник, 2017).

Ключову роль у системі управління ризиками відіграє резильєнтність підприємства, оскільки вона забезпечує не лише здатність ідентифікувати і мінімізувати загрози, а й спроможність суб'єкта господарювання ефективно адаптуватися до їх проявів та відновлюватися після кризових впливів. Погоджуємося з думкою С. Сорокіна, що у сучасних умовах резильєнтність виступає не лише концептуальною основою, але й практичним інструментом для впровадження стратегій, спрямованих на управління ризиками, зміцнення конку-

Таблиця 2. Матриця взаємозв'язку між рівнем соціальної відповідальності підприємства та його стратегічною резильєнтністю
Table 2. A matrix of the relationship between a company's level of social responsibility and its strategic resilience

Рівень соціальної відповідальності / Level of social responsibility	Характер резильєнтності до загроз / The nature of resilience to threats	Тип реакції на кризу / Type of response to the crisis
Низький (реактивний) / Low (reactive)	Крихкість / Fragility	Деструктивний: скорочення штату, продаж активів, втрата ринку, репутаційний колапс / Destructive: staff reductions, asset sales, loss of market share, reputational collapse
Середній (адаптивний) / Medium (adaptive)	Пружність / Elasticity	Стабілізаційний: поступова адаптація, пошук нових ринків за підтримки партнерів, збереження ядра бізнесу / Stabilization: gradual adaptation, exploring new markets with the support of partners, preserving the core business
Високий (проактивний) / High (proactive)	Антикрихкість / Antifragility	Експансивний: використання кризи як можливості для поглинання слабших конкурентів завдяки високій лояльності клієнтів та інвесторів / Aggressive: Using the crisis as an opportunity to acquire weaker competitors by leveraging strong customer and investor loyalty

Джерело: узагальнено авторами на основі власного аналізу

Source: summarized by the authors based on own analysis

рентних переваг та забезпечення довгострокової стабільності економічних систем (Сорокін, 2024).

Управління ризиками в традиційному розумінні часто фокусується на запобіганні загрозам, тоді як резильєнтність (життєстійкість) зміщує акцент на здатність системи функціонувати та відновлюватися, навіть якщо ризик уже реалізувався. Якщо управління ризиками намагається зробити систему «міцною», то резильєнтність робить її «гнучкою». У сучасному турбулентному світі гнучкість є значно ефективнішою стратегією виживання, ніж спроба передбачити кожен можливий ризик. Коли трапляється криза, стейкхолдери (клієнти, інвестори) спостерігають не за самим фактом кризи, а за тим, як підприємство на неї реагує.

Таким чином, резильєнтність підприємства до зовнішніх загроз (наприклад, пандемій, воєнних конфліктів, енергетичних криз) базується на здатності швидко відновлюватися, а соціальна відповідальність створює для цього необхідний «запас міцності» через три механізми:

1. Механізм довіри (Trust Buffer): Корпоративна соціальна відповідальність формує репутаційний капітал. У часи кризи стейкхолдери (клієнти, постачальники, держава) схильні надавати кредити довіри саме соціально відповідальному бізнесу, що знижує транзакційні витрати на переговори.

2. Механізм залученості співробітників (Employee Engagement): Високий рівень со-

ціального захисту персоналу конвертується у лояльність. Під час криз такі працівники готові до гнучких графіків і понаднормової роботи, що забезпечує операційну безперервність.

3. Механізм інституційної інтеграції (The Mechanism of Institutional Integration): Відповідність стандартам ESG відкриває доступ до сталого фінансування, яке є більш стабільним під час ринкових флуктуацій.

Взаємозв'язок між корпоративною соціальною відповідальністю та резильєнтністю до зовнішніх економічних загроз має нелінійний характер: соціальні інвестиції працюють як «страховий поліс». У стабільні часи вони можуть здаватися витратними, але в моменти зовнішніх загроз саме соціальні інвестиції стають вирішальним фактором виживання підприємства та забезпечення його економічної безпеки.

У таблиці 2 систематизовано висновки щодо залежності між рівнем соціальної відповідальності підприємства, його резильєнтністю до зовнішніх економічних загроз та характером поведінки в умовах кризових ситуацій.

Наведена матриця взаємозв'язку між рівнем соціальної відповідальності підприємства і його стратегічною резильєнтністю до загроз демонструє пряму залежність між глибиною інтеграції соціального інвестування та здатністю підприємства не просто виживати, а й розвиватися в умовах хаосу. Ця матриця базується на концепції, що соціальний капітал є головним ресур-

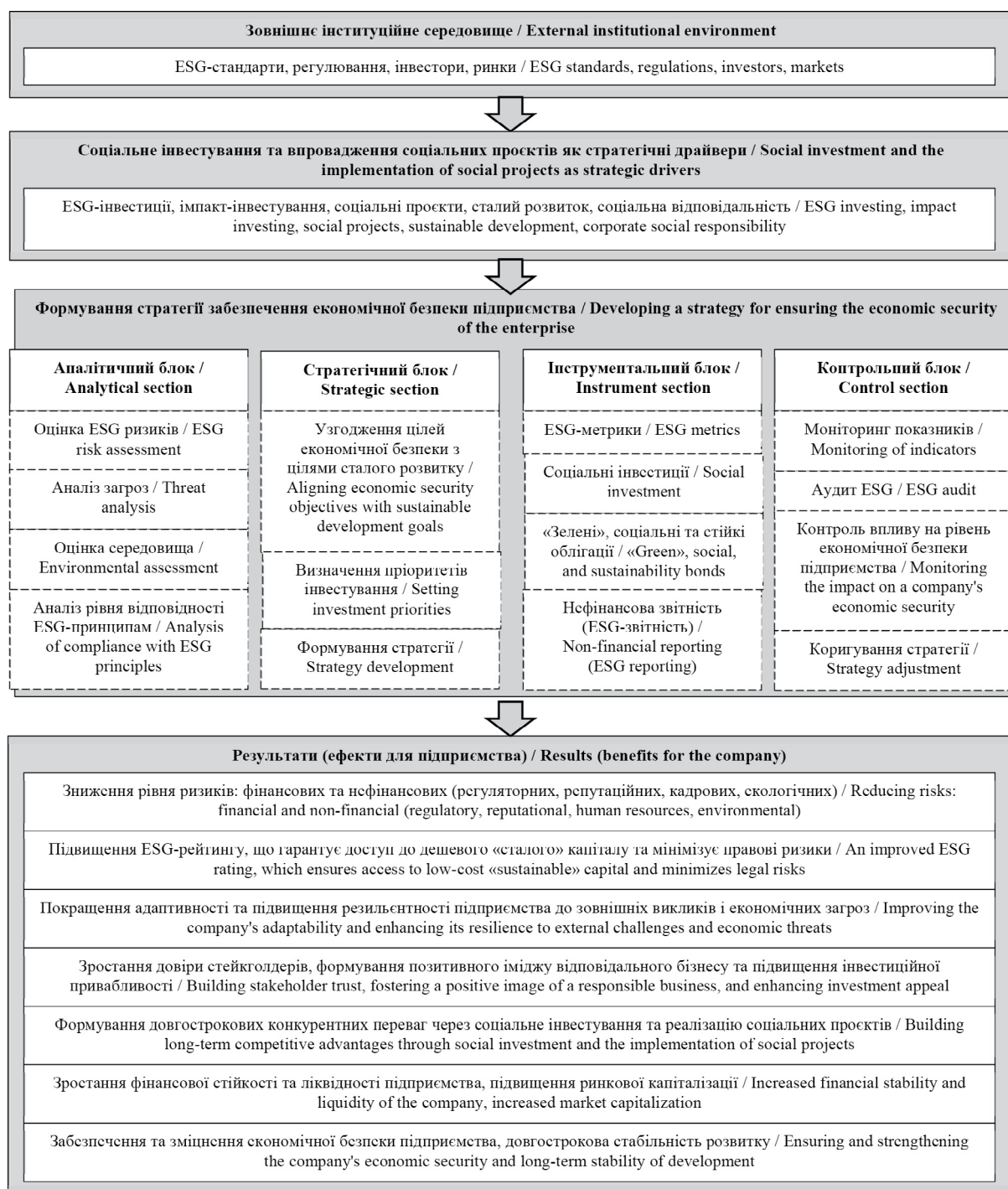

Рис. 3. Модель інтеграції соціального інвестування у стратегію забезпечення економічної безпеки підприємства

Fig. 3. A model for integrating social investment into a company's economic security strategy

сом, який визначає механізм реакції на критичні коливання ринку.

Впровадження соціальних проєктів та інтеграція соціального інвестування у стратегію забезпечення економічної безпеки підприємства має відбуватися не за залишковим принципом, а як повноцінний елемент управління ризиками.

На рисунку 3 запропоновано авторську модель інтеграції соціального інвестування у стратегію забезпечення економічної без-

пеки підприємства.

Запропонована модель інтеграції соціального інвестування і соціальних проєктів у стратегію забезпечення економічної безпеки підприємства є багаторівневою системою, яка відображає взаємозв'язок між зовнішнім інституційним середовищем, внутрішніми управлінськими процесами та кінцевими результатами функціонування підприємства.

Верхній рівень моделі формує зовніш-

не інституційне середовище, яке визначає правила функціонування підприємства. Воно включає міжнародні стандарти ESG, нормативно-правове регулювання, вимоги інвесторів та фінансових інститутів, а також ринкові й суспільні очікування. Саме цей рівень задає імперативи інтеграції соціального інвестування у діяльність підприємства та формує обмеження і стимули для стратегічного розвитку.

Центральним елементом моделі є соціальне інвестування і впровадження соціальних проєктів, які виступають стратегічними драйверами трансформації стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства. Впровадження соціальних проєктів та соціальне інвестування реалізується через ESG-орієнтовані інвестиції, інструменти імпаکت-інвестування, втілення принципів сталого розвитку, а також розвиток корпоративної соціальної відповідальності. На цьому рівні відбувається переорієнтація цілей підприємства з виключно економічних на інтегровані (економічні, соціальні та екологічні).

Наступний рівень моделі передбачає процес трансформації стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства, а саме включення соціального інвестування та планування впровадження соціальних проєктів при формуванні стратегії. Така інтеграція реалізується через чотири функціональні блоки:

- аналітичний блок, який забезпечує інформаційну основу прийняття рішень і включає ідентифікацію ESG-ризиків, оцінку внутрішніх та зовнішніх загроз, аналіз інституційного середовища, а також аналіз рівня відповідності ESG-принципам. Цей блок формує базу для стратегічного планування;

- стратегічний блок, який відповідає за формування довгострокових орієнтирів розвитку і включає узгодження цілей економічної безпеки з цілями сталого розвитку, інтеграцію ESG у корпоративну стратегію, визначення пріоритетних напрямів соціального інвестування та безпосередньо сам процес формування стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства;

- інструментальний блок, який реалізує практичне впровадження стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства та передбачає застосування ESG-метрик, використання інструментів соціального інвестування (соціальні інвестиції, «зелені», соціальні й стійкі облігації тощо), впровадження нефінансової звітності (ESG-звітності), а також їх інтеграцію у систему управління ризиками;

- контрольний блок, який забезпечує зворотний зв'язок і адаптивність стратегії

забезпечення економічної безпеки підприємства. Цей блок включає моніторинг показників економічної безпеки, аудит ESG-діяльності, контроль впливу на рівень економічної безпеки підприємства, а також коригування стратегічних рішень.

Фінальним елементом моделі є результативний рівень, що представляє собою ефекти для підприємства (результати функціонування моделі), які відображають ефективність інтеграції соціального інвестування у стратегію забезпечення економічної безпеки підприємства.

Моделі має циклічний характер, оскільки результати її реалізації впливають на подальшу адаптацію стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства. Зворотний зв'язок забезпечує безперервне вдосконалення системи управління економічною безпекою підприємства з урахуванням змін динамічного зовнішнього середовища.

Інтеграція соціального інвестування у стратегічне планування дозволяє сформулювати проактивну стратегію економічної безпеки підприємства, в якій управління ризиками поєднується зі створенням економічної, соціальної та екологічної цінностей.

Дослідження традиційної та ESG-орієнтованої стратегій забезпечення економічної безпеки підприємства з метою порівняння їх концептуальних відмінностей дозволяє чітко окреслити трансформацію сучасної управлінської парадигми – від реактивної (захисної) філософії економічної безпеки підприємства до проактивної філософії безпеки, що орієнтована на сталий розвиток (табл. 3).

Компаративний аналіз традиційної та ESG-орієнтованої стратегій забезпечення економічної безпеки підприємства дозволяє зрозуміти, чому сучасні підприємства масово переходять до другої моделі. Якщо традиційний підхід фокусується на «виживанні в моменті», то ESG-орієнтований – на «процвітанні через стійкість». Традиційна стратегія забезпечує економічну безпеку підприємства від середовища, тоді як ESG-орієнтована стратегія забезпечує економічну безпеку підприємства разом із середовищем. У світі глобальної турбулентності саме другий підхід гарантує не просто збереження активів, а й їхнє стратегічне зростання.

Висновки. На сучасному етапі процес інституціоналізації соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів пройшов шлях від нішевої ініціативи окремих фондів до системного чинника функціонування світових фінансових ринків. Соціальне інвестування перестає виконувати

Таблиця 3. Компаративний аналіз традиційної та ESG-орієнтованої стратегій забезпечення економічної безпеки підприємства**Table 3. A comparative analysis of traditional and ESG-oriented strategies for ensuring corporate economic security**

Критерій / Criterion	Стратегія забезпечення економічної безпеки підприємства / Strategy for ensuring the economic security of the enterprise	
	традиційна / traditional	ESG-орієнтована / ESG-focused
Концептуальна основа / Conceptual framework	Захист від загроз, мінімізація втрат / Protection against threats, minimization of losses	Сталий розвиток, інтеграція економічних, соціальних та екологічних цілей / Sustainable development, integration of economic, social, and environmental goals
Філософія безпеки / Safety philosophy	Реактивна (захист від існуючих загроз) / Reactive (protection against existing threats)	Проактивна (базується на запобіганні загроз та орієнтована на сталий розвиток) / Proactive (based on threat prevention and focused on sustainable development)
Об'єкт управління / Control object	Фінансові та виробничі ресурси / Financial and production resources	Усі ресурси + соціальний, екологічний та репутаційний капітал / All resources + social, environmental, and reputational capital
Фокус ризиків / Risk focus	Переважно фінансові та операційні / Primarily financial and operational	Фінансові та нефінансові (ESG-ризиків) / Financial and non-financial (ESG risks)
Часовий горизонт / Time horizon	Коротко- та середньостроковий / Short- and medium-term	Довгостроковий (5 років і більше) / Long-term (5 years or more)
Домінуюча мета підприємства / The company's primary objective	Мінімізація прямих фінансових втрат, захист активів, швидкий прибуток / Minimizing direct financial losses, protecting assets, and generating quick returns	Формування позитивного іміджу відповідального бізнесу, забезпечення довгострокової життєздатності, сталого розвитку та репутаційного капіталу / Building a positive image of a responsible business, ensuring long-term viability, sustainable development, and reputational capital
Ставлення до соціальних проектів / Attitudes toward social projects	Витратна частина, благодійність, PR-інструмент / Expenses, charity, PR tool	Стратегічна інвестиція в антикрихіть та мінімізацію нефінансових ризиків (ESG-ризиків) / A strategic investment in resilience and the mitigation of non-financial risks (ESG risks)
Взаємодія зі стейкхолдерами / Engagement with stakeholders	Обмежена, захист від зовнішніх сторін / Limited, protection from external parties	Активна, партнерська, залученість громад та партнерів / Active, collaborative, and engaging communities and partners

Джерело: узагальнено авторами на основі власного аналізу

Source: summarized by the authors based on own analysis

допоміжну або іміджеву функцію та набуває статусу ключового інструменту управління нефінансовими ризиками, забезпечення фінансової стійкості, довгострокової конкурентоспроможності та економічної безпеки підприємства.

Доведено незворотність процесу глобальної інституціоналізації соціального інвестування. Аналіз сучасного стану підтвердив трансформацію соціальних ініціатив із факультативного елемента корпоративної етики у жорстку вимогу світових фінансових ринків. Ключовими трендами сучасності визначено стрімке зростання обсягів ESG-інвестицій (із прогнозом досягнення 45,61 трлн доларів США у 2026 році та 180,78 трлн доларів США у 2034 році), формалізацію нефінансової звітності (згідно зі стандартами GRI, SASB, CSRD) та посилення контролю за питаннями сталого

розвитку на рівні рад директорів. Встановлено, що сучасний етап розвитку глобального економічного середовища характеризується інституційним закріпленням ESG-принципів, зростанням ролі нефінансової звітності та посиленням регуляторного впливу міжнародних стандартів, що безпосередньо впливають на доступ підприємств до фінансових ресурсів, їх капіталізацію та рівень довіри з боку стейкхолдерів. Це зумовлює необхідність інтеграції соціального інвестування у систему стратегічного планування економічної безпеки підприємств як невід'ємного елемента їх розвитку.

Встановлено, що інструменти соціального інвестування мають комплексний мультиплікativний вплив на всі функціональні складові економічної безпеки підприємства (фінансову, інтелектуально-кадрову, техніко-технологічну, політико-правову, інфор-

маційну, екологічну, репутаційну, інтерфейсну та ринкову або маркетингову). Такий вплив проявляється через зниження рівня нефінансових ризиків, підвищення довіри стейкхолдерів, покращення адаптивності підприємства до зовнішніх викликів та створення додаткових конкурентних переваг.

Обґрунтовано, що рівень соціальної відповідальності підприємства прямо корелює з його резильєнтністю до зовнішніх економічних загроз. Соціальні інвестиції формують своєрідний «буфер стійкості», який забезпечує здатність підприємства не лише мінімізувати наслідки криз, але й використовувати їх як можливості для розвитку. У цьому контексті соціальне інвестування виступає аналогом стратегічного страхового механізму, що підвищує антикрихітність бізнес-систем.

Запропоновано авторську модель інтеграції соціального інвестування у стратегію забезпечення економічної безпеки підприємства, яка підтверджує, що ефективне управління економічною безпекою підприємства можливе лише за умови досліджен-

ня зовнішнього інституційного середовища та системного поєднання його з аналітичним, стратегічним, інструментальним та контрольним блоками при формуванні стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства. Її впровадження дозволяє забезпечити циклічність, адаптивність та безперервність удосконалення стратегічних рішень у динамічному середовищі.

Доведено, що глобальна інституціоналізація соціального інвестування та впровадження соціальних проєктів формують якісно нову парадигму забезпечення економічної безпеки підприємств, у межах якої відбувається трансформація традиційних підходів від реактивно-захисних до проактивно-стратегічних, орієнтованих на сталий розвиток і управління нефінансовими ризиками.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку пов'язані з формуванням інструментарію кількісної оцінки впливу соціального інвестування на рівень економічної безпеки підприємства та емпіричною апробацією запропонованої моделі.

Список використаної літератури

1. Олійник Н. М., Смоляк О. С., Ільяшенко Д. М. Стратегії забезпечення економічної безпеки в умовах нестабільності у контексті стимулювання розвитку підприємництва. Вісник Херсонського національного технічного університету. 2025. № 2(93). Том 2. С. 398–405. <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2025.2.2.50>
2. Недобой С. Сутність поняття економічної безпеки. Економіка та суспільство. 2024. № 67. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-72>
3. Fedorenko T., Dolynskyi S., Zahorodnia A. An Evolutionary Approach to The Interpretation of The Term «Economic Security of Enterprises». *International Journal of Innovative Technologies in Economy*. 2022. № 4(40). Pp. 1–6. https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijite/30122022/7926
4. Концептуальні підходи та механізми стимулювання розвитку соціально-економічних систем та суб'єктів ринку : монографія / за заг. ред. Н. В. Шандової. Херсон : Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В. С., 2023. 362 с. URL: <http://surl.li/gieml> (дата звернення: 31.03.2026).
5. Економічні системи в умовах глобальної нестійкості: шляхи оновлення і модернізації : монографія / за заг. ред. Н. В. Шандової. Херсон : Книжкове вид-во Вишемирський В. С., 2025. 335 с. URL: <https://surl.li/efgsut> (дата звернення: 31.03.2026).
6. Samoilenko Y., Britchenko I., Levchenko I., Lošonczi P., Bilichenko O., Bodnar O. Economic Security of the Enterprise Within the Conditions of Digital Transformation. *Economic Affairs*. 2022. Vol. 67. № 04. Pp. 619–629. <https://doi.org/10.46852/0424-2513.4.2022.28>
7. Хамініч С., Дас Б. Стратегічні підходи до формування економічної безпеки підприємства в умовах турбулентності зовнішнього середовища. Науковий вісник Дніпровського державного університету внутрішніх справ. 2025. № 4. С. 21–31. <https://doi.org/10.32782/2078-3566-2025-4-03>

References

1. Oliinyk, N. M., Smolyak, O. S., & Ilyashenko, D. M. (2025). Strategies for ensuring economic security in the context of instability in the context of stimulating entrepreneurship development. *Visnyk of Kherson National Technical University*, 2(2(93)), 398–405. <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2025.2.2.50> (in Ukrainian)
2. Nedoboi, S. (2024). The essence of the concept of economic security. *Economy and Society*, (67). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-72> (in Ukrainian)
3. Fedorenko, T., Dolynskyi, S., & Zahorodnia, A. (2022). An Evolutionary Approach to The Interpretation of The Term «Economic Security of Enterprises». *International Journal of Innovative Technologies in Economy*, 4(40), 1–6. https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijite/30122022/7926
4. Shandova, N. V. (Ed.). (2023). *Conceptual approaches and mechanisms to stimulate the development of socio-economic systems and market participants*. Kherson: FOP Vyshemyrskyi V. S. Retrieved from <http://surl.li/gieml> (in Ukrainian)
5. Shandova, N. V. (Ed.). (2025). *Economic systems in conditions of global instability: ways of renewal and modernization*. Kherson: Book publisher Vyshemyrskyi V. S. Retrieved from <https://surl.li/efgsut> (in Ukrainian)
6. Samoilenko, Y., Britchenko, I., Levchenko, I., Lošonczi, P., Bilichenko, O., & Bodnar, O. (2022). Economic Security of the Enterprise Within the Conditions of Digital Transformation. *Economic Affairs*, 67(04), 619–629. <https://doi.org/10.46852/0424-2513.4.2022.28>
7. Khaminich, S., & Das, B. (2025). Strategic approaches to the formation of enterprise economic security under conditions of external environment turbulence. *Scientific Bulletin of Dnipro State University of Internal Affairs*, (4), 21–31. <https://doi.org/10.32782/2078-3566-2025-4-03> (in Ukrainian)

8. Пархоменко Н. Орієнтири формування стратегії економічної безпеки підприємницької діяльності в парадигмі індустрія 5.0. Економіка та суспільство. 2025. № 82. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-152>
9. Прокопенко О. В., Школа В. Ю. Управління еколого-економічною безпекою підприємства на засадах екомаркетингу. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2012. Том 3. № 4. С. 337–346.
10. Кононенко Л., Сисоліна Н., Сисоліна І. Фінансовий аналіз як інструмент забезпечення економічної безпеки малих аграрних підприємств. Соціальна економіка. 2025. № 71. С. 187–206. <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2025-71-16>
11. Олійник Н. М., Смоляк О. С., Ільяшенко Д. М. Стратегії розвитку та забезпечення економічної безпеки малого підприємництва в умовах глобальної турбулентності. Економіко-правові, управлінсько-технологічні та соціально-психологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд : матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф. Том 2 (м. Дніпро, 14 листоп. 2025 р.). Дніпро, 2025. С. 188–190.
12. Вовк Є., Туролєв Г., Левченко К. Соціальне інвестування як нова філософія для України. Економіка та суспільство. 2024. № 66. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-120>
13. Yasar B. Impact investing: A review of the current state and opportunities for development. *Istanbul Business Research*. 2021. Vol. 50. Issue 1. Pp. 177–196. <http://doi.org/10.26650/ibr.2021.51.0117>
14. González G. Vega A., Olmo B. T., Cuesta-González M. de la. A multistakeholder approach to impact investing: Focus on institutional investors and key dimensions. *Research in International Business and Finance*. 2025. Vol. 75. Pp. 1–28. <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2025.102766>
15. Шандова Н., Мешкова-Кравченко Н., Стемковський В. Моделі інтеграції соціального інвестування у забезпеченні економічної безпеки в умовах ринкової нестабільності. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2025. Том 346. № 5. С. 274–281. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-346-5-39>
16. Orlova N., Tarasenko D., Oliinyk N., Kuzmenko S., Medvedchuk O. Social investment in corporation development strategy in Ukraine. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. Vol. 2. № 33. Pp. 566–573. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i33.207244>
17. Budumuru U. R., Paruchuru M. Tracing the evolution of ecosystems in social entrepreneurship: Perspectives on innovation and sustainability. *Sustainable Futures*. 2025. Vol. 9. Pp. 1–13. <https://doi.org/10.1016/j.sfr.2025.100645>
18. Deb D., Gillet P., De A. The impact of corporate social responsibility on corporate financial performance in India: an investigation using data envelopment analysis. *International Journal of Economics and Business Research*. 2025. Vol. 29. № 2. Pp. 184–211. DOI: <https://doi.org/10.1504/IJEBR.2025.144681>
19. Gul R., Cao X., Mohammad R. A., Rauf A., Ullah khan S. Sustainable entrepreneurial dynamics in manufacturing: Innovative business models and social value creation in Chinese enterprises. *Sustainable Futures*. 2025. Vol. 10. Pp. 1–14. <https://doi.org/10.1016/j.sfr.2025.101022>
20. Скляренко М. Соціальна та солідарна економіка як напрям підвищення економічного добробуту країни: пошук нових форм взаємодії. Соціальна економіка. 2025. № 72. С. 54–64. <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2025-72-04>
21. Tsang A., Frost T., Cao H. Environmental, Social, and Governance (ESG) disclosure: A literature review. *The British Accounting Review*. 2023. Vol. 55. Issue 1. Pp. 101–149. <https://doi.org/10.1016/j.bar.2022.101149>
8. Parkhomenko, N. (2025). Guidelines for forming a strategy for economic security of entrepreneurial activity in industry 5.0 paradigm. *Economy and Society*, (82). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-152> (in Ukrainian)
9. Prokopenko, O., & Shkola, V. (2012). Controlling of the ecological and economic enterprise security on the bases of ecomarketing. *Marketing and Management of Innovations*, 3(4), 337–346. (in Ukrainian)
10. Kononenko, L., Sysolina, N., & Sysolina, I. (2025). Financial analysis as a tool for ensuring the economic security of small agricultural enterprises. *Social Economics*, (71), 187–206. <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2025-71-16> (in Ukrainian)
11. Oliinyk, N. M., Smolyak, O. S., & Ilyashenko, D. M. (2025). Strategies for developing and ensuring the economic security of small businesses in conditions of global turbulence. *Economic, legal, managerial, technological, and socio-psychological dimensions of the present day: a youth perspective: materials of the International Scientific and Practical Conference*, 2 (Dnipro, November 14, 2025), 188–190. (in Ukrainian)
12. Vovk, Y., Turolyev, G., & Levchenko, K. (2024). Social investing as a new philosophy for Ukraine. *Economy and Society*, (66). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-120> (in Ukrainian)
13. Yasar, B. (2021). Impact investing: A review of the current state and opportunities for development. *Istanbul Business Research*, 50(1), 177–196. <http://doi.org/10.26650/ibr.2021.51.0117>
14. González G. Vega, A., Olmo, B. T., & Cuesta-González, M. de la (2025). A multistakeholder approach to impact investing: Focus on institutional investors and key dimensions. *Research in International Business and Finance*, 75, 1–28. <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2025.102766>
15. Shandova, N., Mieshkova-Kravchenko, N., & Stemkovskyy, V. (2025). Models of social investment integration into ensuring economic security under market instability. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 346(5), 274–281. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-346-5-39> (in Ukrainian)
16. Orlova, N., Tarasenko, D., Oliinyk, N., Kuzmenko, S., & Medvedchuk, O. (2021). Social investment in corporation development strategy in Ukraine. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2(33), 566–573. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i33.207244>
17. Budumuru, U. R., & Paruchuru, M. (2025). Tracing the evolution of ecosystems in social entrepreneurship: Perspectives on innovation and sustainability. *Sustainable Futures*, 9, 1–13. <https://doi.org/10.1016/j.sfr.2025.100645>
18. Deb, D., Gillet, P., & De, A. (2025). The impact of corporate social responsibility on corporate financial performance in India: an investigation using data envelopment analysis. *International Journal of Economics and Business Research*, 29(2), 184–211. <https://doi.org/10.1504/IJEBR.2025.144681>
19. Gul, R., Cao, X., Mohammad, R. A., Rauf, A., & Ullah khan, S. (2025). Sustainable entrepreneurial dynamics in manufacturing: Innovative business models and social value creation in Chinese enterprises. *Sustainable Futures*, 10, 1–14. <https://doi.org/10.1016/j.sfr.2025.101022>
20. Skliarenko, M. (2025). Social and solidarity economy as a direction for increasing the economic welfare of the country: search for new forms of interaction. *Social Economics*, (72), 54–64. <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2025-72-04> (in Ukrainian)
21. Tsang, A., Frost, T., & Cao, H. (2023). Environmental, Social, and Governance (ESG) disclosure: A literature review. *The British Accounting Review*, 55(1), 101–149. <https://doi.org/10.1016/j.bar.2022.101149>

22. Gao D., Zhou X., Wan J. Unlocking sustainability potential: The impact of green finance reform on corporate ESG performance. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*. 2024. Vol. 31. Issue 5. Pp. 4211–4226. <https://doi.org/10.1002/csr.2801>
23. Gürel B., Balci N., Okur M. R. Designing Governance for ESG: Incentive and Oversight Complementarities in Corporate Sustainability Performance. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*. 2026. Pp. 1–48. <https://doi.org/10.1002/csr.70575>
24. Xu X., Shen B., Siqin T. Eliminating environmental, social and governance (ESG) risks in a closed-loop supply chain with a non-profit organization. *International Journal of Production Economics*. 2026. Vol. 293. <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2025.109898>
25. Bo S., Christofi M., Battisti E., Papa A. ESG and resource acquisition in Chinese startups: The role of financing strategies and resource constraints. *Technological Forecasting and Social Change*. 2026. Vol. 228. Pp. 1–13. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2026.124652>
26. Li J., Lian G., Xu A. How do ESG affect the spillover of green innovation among peer firms? Mechanism discussion and performance study. *Journal of Business Research*. 2023. Vol. 158. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2023.113648>
27. Ahmed E. R., Alabdullah T. T. Y., Akyurek M. Management of Innovations in the Environmental, Social, and Governance Scores and Sustainability Performance Through ESG Disclosure: Evidence from Emerging Markets. *Marketing and Management of Innovations*. 2023. Vol. 14. Issue 4. Pp. 69–83. <https://doi.org/10.21272/mmi.2023.4-05>
28. Ahrari D., Suessmair A. Attitudes toward social and environmental scoring system: analysis of normative framing and individual influencing factors. *International Journal of Economics and Business Research*. 2025. Vol. 29. № 2. Pp. 159–183. <https://doi.org/10.1504/IJEBR.2025.144682>
29. Du M., Chen Y., Liu S. The impact mechanism of ESG ratings on firm value: An empirical study based on the multi-period difference-in-differences approach. *Sustainable Futures*. 2026. Vol. 11. Pp. 1–14. <https://doi.org/10.1016/j.sfr.2025.101564>
30. Макаренко С. М., Олійник Н. М. Бізнес-планування : навч.-метод. посіб. Херсон : ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2017. 224 с.
31. Сорокін С. А. Актуальність феномена «резильєнтність» у побудові конфігурації сучасних економічних відносин. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2024. № 4(88). С. 206–213. <https://doi.org/10.33271/ebdut/88.206>
22. Gao, D., Zhou, X., & Wan, J. (2024). Unlocking sustainability potential: The impact of green finance reform on corporate ESG performance. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 31(5), 4211–4226. <https://doi.org/10.1002/csr.2801>
23. Gürel, B., Balci, N., & Okur, M. R. (2026). Designing Governance for ESG: Incentive and Oversight Complementarities in Corporate Sustainability Performance. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 1–48. <https://doi.org/10.1002/csr.70575>
24. Xu, X., Shen, B., & Siqin, T. (2026). Eliminating environmental, social and governance (ESG) risks in a closed-loop supply chain with a non-profit organization. *International Journal of Production Economics*, 293. <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2025.109898>
25. Bo, S., Christofi, M., Battisti, E., & Papa, A. (2026). ESG and resource acquisition in Chinese startups: The role of financing strategies and resource constraints. *Technological Forecasting and Social Change*, 228, 1–13. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2026.124652>
26. Li, J., Lian, G., & Xu, A. (2023). How do ESG affect the spillover of green innovation among peer firms? Mechanism discussion and performance study. *Journal of Business Research*, 158. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2023.113648>
27. Ahmed, E. R., Alabdullah, T. T. Y., & Akyurek, M. (2023). Management of Innovations in the Environmental, Social, and Governance Scores and Sustainability Performance Through ESG Disclosure: Evidence from Emerging Markets. *Marketing and Management of Innovations*, 14(4), 69–83. <https://doi.org/10.21272/mmi.2023.4-05>
28. Ahrari, D., & Suessmair A. (2025). Attitudes toward social and environmental scoring system: analysis of normative framing and individual influencing factors. *International Journal of Economics and Business Research*, 29(2), 159–183. <https://doi.org/10.1504/IJEBR.2025.144682>
29. Du, M., Chen, Y., & Liu, S. (2023). The impact mechanism of ESG ratings on firm value: An empirical study based on the multi-period difference-in-differences approach. *Sustainable Futures*, 11, 1–14. <https://doi.org/10.1016/j.sfr.2025.101564>
30. Makarenko, S. M., & Oliinyk, N. M. (2017). *Business planning: study guide*. Kherson: VKF «STAR» LTD. (in Ukrainian)
31. Sorokin, S. A. (2024). Relevance of the phenomenon of «resilience» in building the configuration of modern economic relations. *Economics Bulletin of Dnipro University of Technology*, 4(88), 206–213. <https://doi.org/10.33271/ebdut/88.206> (in Ukrainian)

Nataliia Oliinyk*,
PhD (Technical Sciences), Associate Professor
oliinyk.nataliya@kntu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-1019-5708>

Dmitry Ilyashenko*,
PhD Student
dnilyashenko@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0001-6077-867X>

*Kherson National Technical University, 11, Instytutska Str., Khmelnytskyi, 29016, Ukraine

THE IMPACT OF GLOBAL INSTITUTIONALIZATION OF SOCIAL INVESTMENT AND THE IMPLEMENTATION OF SOCIAL PROJECTS ON THE FORMULATION OF STRATEGIES FOR ENSURING ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISES

Abstract. This article examines the impact of the global institutionalization of social investment and the implementation of social projects on the transformation of approaches to developing strategies

for ensuring the economic security of enterprises. The aim of the article is to provide a theoretical justification and develop a practical toolkit for integrating social investment into the strategic planning of corporate economic security in the context of global institutionalization and increasing turbulence in the external environment. Key trends in the global transformation of the social investment market have been identified, among which the dominant trend is the transition from voluntary corporate social responsibility to strict institutional regulation through ESG reporting mechanisms (GRI, SASB, CSRD). It has been demonstrated that social investment instruments have a comprehensive and multiplier effect on all functional components of a company's economic security. The study confirmed the existence of a direct correlation between a company's level of social responsibility and its resilience to external economic threats. It was found that companies with a high level of social investment integration are characterized by resilience and the ability to use crisis situations as a source of strategic opportunities. The authors propose a model for integrating social investment into a strategy for ensuring an enterprise's economic security. The model provides for the interaction between the external institutional environment and internal management processes through analytical, strategic, instrumental, and control components, thereby ensuring the cyclical nature, adaptability, and continuous improvement of strategic decisions. It has been demonstrated that its application enables the transformation of social projects into a strategic tool for risk management and enhancing an enterprise's economic security. It is argued that the modern paradigm of enterprise economic security is undergoing a significant transformation: from the dominance of reactive-defensive approaches to the formation of proactive strategies focused on sustainable development and the management of non-financial risks.

Keywords: *Strategy, Economic Security, Social Investing, Social Projects, Institutionalization, Resilience.*

JEL Classification: A13; M14; O16; L10.

In cites: Oliynyk, N., & Ilyashenko, D. (2026). The impact of global institutionalization of social investment and the implementation of social projects on the formulation of strategies for ensuring economic security of enterprises. *Social Economics*, 74, 59–77 <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2026-74-06> (In Ukrainian)

Конфлікт інтересів: автор повідомляє про відсутність конфлікту інтересів.

Автор підтверджує, що при написанні наукової статті ресурс штучного інтелекту не використовувався.

Conflict of Interest: The author declares no conflict of interest. The author confirms that no artificial intelligence resources were used in the writing of the scientific article

Стаття надійшла до редакції 15.04.2026 р.

Стаття пройшла рецензування 17.05.2026 р.

Стаття рекомендована до друку 27.05.2026 р.

Стаття опублікована 30.05.2026 р.

Received: 15 April 2026

Revised: 17 May 2026

Accepted: 27 May 2026

Published: 30 May 2026